

Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev gospodarske javne službe, povezanih z

greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami

Obračun 2017
Predračun 2018

Metlika, 10.06.2018

1 UVOD IN PRAVNA PODLAGA

V skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15) je Komunala Metlika d.o.o. dolžna zagotoviti v okviru opravljanja storitev obvezne gospodarske javne službe tudi praznjenje greznic ter prevzem in ravnanje z blatom iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: greznice in MKČN) v občini Metlika.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. list RS, št. 87/12, 109/12) v 5. členu določa, da ceno storitve posamezne javne službe za območje občine predlaga izvajalec javne službe z elaboratom oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev.

Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15) pojasnjuje v 4. členu:

- **območje poselitve** je aglomeracija iz operativnega progama odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, določena v skladu s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode;
- **odpadna voda** je voda, ki se po uporabi ali kot posledica padavin onesnažena odvaja v javno kanalizacijo ali vode. Odpadna voda je lahko komunalna, industrijska ali padavinska odpadna voda;
- **blato** je preostalo obdelano ali neobdelano blato iz komunalnih ali skupnih čistilnih naprav ali iz drugih čistilnih naprav in preostalo blato iz obstoječih greznic ter drugih podobnih naprav za čiščenje odpadnih voda;
- **čistilna naprava** je naprava za čiščenje odpadne vode, ki zmanjšuje ali odpravlja njeno onesnaženost;
- **javna kanalizacija** je kanalizacija, skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode;
- **komunalna čistilna naprava** je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode ali za čiščenje mešanice komunalne odpadne vode z industrijsko ali padavinsko odpadno vodo ali obema, ki zmanjšuje ali odpravlja njeno onesnaženost;
- **mala komunalna čistilna naprava** je komunalna čistilna naprava z zmogljivostjo, manjšo od 2 000 PE;
- **nepretočna greznica** je neprepusten zbiralnik, brez prekatov, namenjen zbiranju komunalne odpadne vode;
- **obstoječa pretočna greznica** je pretočna greznica, ki je bila zgrajena pred uveljavitvijo te uredbe v skladu s predpisi, ki so veljali v času gradnje, in obratuje na dan uveljavitve te uredbe;
- **pretočna greznica** je objekt ali gradbeni proizvod za anaerobno čiščenje komunalne odpadne vode, v katerem se komunalna odpadna voda pretaka iz usedalnega prekata v enega ali več prekatov za anaerobno čiščenje komunalne odpadne vode;
- **nepretočna greznica** je neprepusten zbiralnik, brez prekatov, namenjen zbiranju komunalne odpadne vode;
- **komunalna odpadna voda** je odpadna voda, ki nastaja v bivalnem okolju gospodinjstev zaradi rabe vode v sanitarnih prostorih, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinjstevskih opravilih. Komunalna odpadna voda je tudi odpadna voda, ki:
  - nastaja v objektih v javni rabi ali pri drugih dejavnostih, če je po nastanku in sestavi podobna vodi po uporabi v gospodinjstvu,
  - nastaja kot industrijska odpadna voda v proizvodnji ali storitveni ali drugi dejavnosti ali mešanica te odpadne vode s komunalno ali padavinsko odpadno vodo, če je po naravi in sestavi podobna odpadni vodi po uporabi v gospodinjstvu, njen povprečni dnevni pretok ne presega 15 m³/dan, njena letna količina ne presega 4.000 m³,

obremenjevanje okolja zaradi njenega odvajanja ne presega 50 PE in pri kateri za nobeno od onesnaževal letna količina ne presega mejnih vrednosti letnih količin onesnaževal, določenih v prilogi 3, ki je sestavni del te uredbe,

– nastaja kot industrijska odpadna voda, za katero iz posebnega predpisa iz prvega odstavka 2. člena te uredbe, ki posamezna vprašanja emisije snovi in toplote pri odvajanju tovrstne industrijske odpadne vode ureja drugače, izhaja, da se za te industrijske odpadne vode ne uporablja ali

– nastaja kot industrijska odpadna voda v napravi, za katero iz posebnega predpisa iz prvega odstavka 2. člena te uredbe, ki posamezna vprašanja emisije snovi in toplote pri odvajanju industrijske odpadne vode iz tovrstne naprave ureja drugače, izhaja, da se za industrijske odpadne vode iz te naprave ne uporablja;

- **mešanica odpadnih voda** je mešanica komunalne ali padavinske odpadne vode ali obeh z industrijsko odpadno vodo ali mešanica industrijskih odpadnih voda;
- **ločevalnik maščob** je naprava za čiščenje odpadne vode z izločanjem maščob rastlinskega ali živalskega izvora po standardu SIST EN 1825;
- **lovilnik olj** je naprava za čiščenje odpadne vode z izločanjem lahkih tekočin po standardu SIST EN 858;
- **za odvajanje odpadne vode** se šteje tudi prevzem in prevoz komunalne odpadne vode iz nepretočne greznice ali odpadne vode iz petega odstavka 14. člena te uredbe s cestnim motornim vozilom ali na drug predpisan način na komunalno ali skupno čistilno napravo, kjer se zagotavlja njeno čiščenje.

Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15) določa v 18. a členu: »Padavinsko ali industrijsko odpadno vodo ali mešanico odpadnih voda je prepovedano:

- zbirati v nepretočni greznici ali
- zbirati in čistiti v pretočni greznici«.

V 19. členu pa Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15) določa:

- blato je prepovedano izpuščati, odlagati ali odmetavati neposredno ali posredno v vode ali izpuščati v javno kanalizacijo;
- ne glede na prejšnji odstavek je obdelano ali neobdelano blato iz komunalne ali skupne čistilne naprave in preostalo blato iz obstoječe pretočne greznice, ki se v skladu s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode prevzema in obdeluje v okviru obveznih storitev javne službe, dovoljeno izpuščati na komunalno ali skupno čistilno napravo, ki je namenjena izvajanju javne službe in je opremljena za prevzem in obdelavo blata;
- upravljavec čistilne naprave mora z blatom ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke;
- ne glede na prejšnji odstavek se za prevzem, prevoz in obdelavo blata iz komunalnih čistilnih naprav in obstoječih pretočnih greznic, ki se izvajajo kot storitve obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v skladu s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, predpisi, ki urejajo odpadke, ne uporabljajo.

Predpisi, ki urejajo in določajo pogoje delovanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Metlika so še:

- odlok o ustanovitvi javnega podjetja Komunala Metlika d.o.o. (Uradni list RS, št. 74/17),
- odlok o gospodarskih javnih službah v občini Metlika (Uradni list RS, št. 25/10, 56/17 in 27/18),
- odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Metlika (Uradni list RS, št. 22/14),
- tehnični pravilnik za projektiranje, tehnično izvedbo in uporabo javnega kanalizacijskega sistema (Uradni list RS, št. 11/10).

1.1 Določila uredbe o sestavi cene GJS čiščenja odpadnih vod

V okviru javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode se ločeno oblikujejo in obračunavajo cene za storitve javne službe:

- odvajanje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin,
- odvajanje padavinske odpadne vode s streh,
- storitve, povezane z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami,
- čiščenje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin in
- čiščenje padavinske odpadne vode s streh.

Na računu se ločeno prikaže zaračunana cena posamezne storitve javne službe v skladu s prejšnjim odstavkom. Za posamezno storitev iz prejšnjega odstavka mora izvajalec javne službe izdelati ločen izkaz poslovnega izida. Zaračunana cena posamezne storitve je sestavljena iz omrežnine v skladu z 20. členom Uredbe, cene storitve iz 21. člena te uredbe in okoljske dajatve v skladu s predpisom, ki ureja okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode.

Predračunska cena storitev javne službe iz prve in tretje alineje prvega odstavka tega poglavja je sestavljena iz omrežnine, cene opravljanja storitev javne službe in okoljske dajatve, iz druge, četrte in pete alineje prvega odstavka tega poglavja pa iz omrežnine in cene opravljanja storitev javne službe.

Storitve odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh se obračunavajo v m³ glede na količino padavin, ki padejo na tlorisno površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi.

Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode se uporabnikom obračuna v skladu s predpisom, ki ureja okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode.

Pri mešanem sistemu za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode je ključ delitve stroškov med storitvami, ki se nanašajo na komunalno odpadno vodo, in storitvami, ki se nanašajo na padavinsko vodo, količina opravljenih storitev v m³ ob upoštevanju devetega odstavka 21. člena uredbe.

Omrežnina vključuje:

- stroške amortizacije ali najema osnovnih sredstev in naprav, ki so javna infrastruktura,
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe,
- stroške odškodnin, ki vključujejo odškodnine za služnost in povzročeno škodo, povezano z gradnjo, obnovo in vzdrževanjem infrastrukture javne službe, in
- odhodke financiranja v okviru stroškov omrežnine, ki vključujejo obresti in druge stroške, povezane z dolžniškim financiranjem gradnje ali obnove infrastrukture javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Pri tem se upošteva višina stroškov na podlagi podpisanih pogodb.

Predračunska cena opravljanja storitev javne službe je tisti del cene, ki krije stroške opravljanja javne službe.

V predračunsko ceno opravljanja storitev odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode se lahko vključijo le stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in vključuje naslednje skupine:

- neposredne stroške materiala in storitev,
- neposredne stroške dela,
- druge neposredne stroške,
- splošne (posredne) proizvodjalne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
- splošne nabavno-prodajne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
- splošne upravne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
- obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe, neposredne stroške prodaje,
- druge poslovne odhodke in
- donos iz 16. točke 2. člena uredbe.

Pri vsaki skupini stroškov iz prejšnjega odstavka se pri izračunu cene ločeno prikažejo vsi stroški, ki presegajo deset odstotkov te skupine stroškov.

1.2 Omrežnina

Omrežnina se določi na letni ravni in se obračunava glede na zmogljivost priključkov, določenih s premerom vodomera, skladno s spodnjo preglednico:

Tabela 1: Faktorji omrežnine

PREMER VODOMERA	FAKTOR OMREŽNINE
DN ≤ 20	1
20 < DN < 40	3
40 < / = DN < 50	10
50 < / = DN < 65	15
65 < / = DN < 80	30
80 < / = DN < 100	50
100 < / = DN < 150	100
150 < / = DN < 200	200

Omrežnina se za posameznega uporabnika storitev določi glede na obračunski vodomer na priključku. Omrežnina se po posameznih storitvah izračuna tako, da se vsota vseh stroškov omrežnine deli z vsoto faktorjev omrežnine. Tako dobljeni količnik se nato pomnoži s faktorjem omrežnine glede na premer posameznega vodomera.

Če je stavba opremljena s kombiniranim obračunskim vodomrom, se za tak vodomer upošteva faktor, ki je določen za vodomer z višjim pretokom. Če priključek ni opremljen z obračunskim vodomrom, se omrežnina obračuna glede na zmogljivost priključka, določeno s premerom priključka. V večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomrov, se za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1 iz tabele 1.

1.3 Cena storitve GJS

Enota količine storitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin je izražena v m^3 opravljene storitve, za katero se šteje količina dobavljene pitne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi. Predračunska cena opravljanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode z javnih površin se uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode, če iz nje nastaja komunalna odpadna voda, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. Izvajalec za uporabnike najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko porabo in opravi poračun za preteklo obračunsko obdobje.

Enota količine storitve prevzema vsebine in ravnanja z vsebino iz nepretočnih greznic, prevzema blata in ravnanja z blatom iz obstoječih greznic ali malih komunalnih čistilnih naprav ter obratovalnega monitoringa za male komunalne čistilne naprave je izražena v m^3 opravljene storitve, za katero se šteje količina dobavljene pitne vode, ki se odvaja v nepretočno greznico, obstoječo greznico ali malo komunalno čistilno napravo.

Predračunska cena opravljanja storitev iz prejšnjega odstavka se uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode, če iz nje nastaja komunalna odpadna voda, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. Izvajalec za uporabnike najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko porabo in opravi poračun za preteklo obračunsko obdobje.

Kadar se poraba pitne vode ne ugotavlja z obračunskim vodomermom, se za stavbe, v katerih se opravljajo storitve javne službe oskrbe s pitno vodo, cena iz drugega in prejšnjega odstavka tega člena obračuna glede na zmogljivost priključka, določeno s premerom priključka, v skladu s preglednico v tabeli 1, za druge stavbe pa se predračunska cena iz drugega in prejšnjega odstavka tega člena obračuna na podlagi števila stalno in začasno prijavljenih stanovalcev ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša $0,15 m^3$ na osebo na dan. Zavezanec za plačilo storitev izvajalcu na njegovo zahtevo sporoči podatke o številu stalno in začasno prijavljenih stanovalcev. Sporočene podatke mora izvajalec upoštevati najpozneje v naslednjem mesecu po preteku meseca, ko so mu bili sporočeni.

Če količine dobavljene pitne vode ni mogoče ugotoviti, se upošteva normirana poraba v skladu s tretjim odstavkom 18. člena uredbe.

Enota količine storitev odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh je izražena v m^3 in se obračuna glede na količino padavin, ki pade na tlorisno površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi.

Predračunska cena odvajanja in čiščenja padavinske odpadne vode s streh se obračunava glede na količino padavin, ki padejo na tlorisno površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na komunalni čistilni napravi.

Predračunska cena na enoto opravljene storitve se izračuna tako, da se stroški opravljanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode delijo s količino opravljenih storitev.

Če se uvede nova storitev, se predračunska cena iz prejšnjega odstavka izračuna na podlagi ocene stroškov in prihodkov ter količine opravljene storitve za prvo leto opravljanja storitve, ki jo izdelata izvajalec na podlagi 4. člena uredbe. Če je predračunska cena oblikovana na podlagi prejšnjega stavka, jo je treba v štirih mesecih po prvem končanem poslovnem letu oblikovati na podlagi dejanskih podatkov.

Če stanovanjska stavba, za katero se opravljajo storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, nima vodomera za merjenje porabe pitne vode iz javnega vodovodnega sistema, se za količino storitev upošteva poraba pitne vode, ki se ugotavlja v skladu s tretjim odstavkom 18. člena uredbe.

Za količino padavinske odpadne vode se šteje povprečna letna količina padavin v obdobju zadnjih petih let, ki je izmerjena pri meritvah državne mreže meteoroloških postaj, preračunana na površino strehe, s katere se padavinska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo ali čisti na čistilni napravi.

Ne glede na določbe tega člena se uporabniku, ki komunalne in padavinske odpadne vode ne odvaja ali čisti v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod, obračunajo dejanski stroški izvajanja storitve. Prihodki se oblikujejo in upoštevajo enako kakor prihodki posebnih storitev, pri čemer je treba izvesti razdelitev teh prihodkov in prihodkov od posebnih storitev za posamezno javno službo.

2 STORITVE POVEZANE Z NEPRETOČNIMI GREZNICAMI, OBSTOJEČIMI GREZNICAMI IN MALIMI ČISTILNIMI NAPRAVAMI V LETU 2017

Prevzem in ravnanje z goščami iz greznic in blatom iz MKČN se zagotavlja in vrši na centralni čistilni napravi Metlika (CČN), kjer se izvaja tudi čiščenje odpadnih vod iz javnih kanalizacij Metlika in Križevska vas. Praznjenje greznic se izvaja z dvema voziloma:

- tovorno vozilo za odvoz kontejnerjev in ustrezno črpalno nadgradnjo (6 m³),
- traktor s cisterno (4,5 m³).

2.1 Termini praznjenja greznic in MKČN

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode predpisuje redno praznjenje greznic in MKČN **najmanj enkrat na tri leta**.

Enota vodovod/kanalizacija je pripravila osnutek razporeda za praznjenje in odvoza odplak in blata iz greznic in MKČN za naslednja tri leta. Sistematično praznjenje greznic se je začelo v mesecu aprilu 2017.

Redno praznjenje greznic in MKČN se izvaja po v naprej pripravljenem letnem programu izvajalca javne službe na osnovi predhodnega obvestila. Terminski načrt praznjenja po naseljih je na voljo tudi na spletni strani javnega podjetja. O terminu odvoza uporabnik prejme obvestilo po pošti najmanj 15 dni pred storitvijo z vsemi potrebnimi informacijami.

Večino odjemnih mest brez javne kanalizacije predstavljajo gospodinjstva, veliko pa je tudi zidanic in podobnih objektov, nekoliko manjši delež pa predstavljajo društva (gasilski domovi...) in obrtne dejavnosti.

Tabela 2: Odjemna mesta brez javne kanalizacije na dan 31.12.2017

ZŠ	Kategorija odjemnega mesta	Število odjemnih mest	Število prebivalcev	Pitna voda 2017 v m ³
1	Gospodinjstva - greznica	983	3.294	112.860
2	Gospodinjstva - MKČN	21	75	1.627
3	Drugi uporabniki - greznica	64	0	8.769
4	Drugi uporabniki - MKČN	4	0	177
5	Skupaj uporabniki storitve	1.072	3.369	123.433
6	Uporabniki brez greznic/zidanice	715	0	12.594
7	SKUPAJ	1.787	3.369	136.027

3 OBLIKOVANJE CENE STORITVE JAVNE SLUŽBE ZA LETO 2017 – GREZNICE IN MKČN

3.1 Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev v letu 2017

V letu 2017 se je začelo s sistematičnim praznjenjem greznic in odvozom gošč in blata iz MKČN. Iz izvajanja in obračuna so izločene zidanice in podobni objekti iz tabele 2, kar pomeni, da bo potrebno v prvem triletnem ciklu servisirati 1.081 greznic, ki jih uporablja 3.369 prebivalcev.

Tabela 3: Predračunske količine odpadne vode iz greznic in MKČN za leto 2017

ZŠ	Kategorija odjemnega mesta	EM	Predračunska količina 2017	Obračunska količina 2017	Indeks RE/PL 2017
1	Količine odpadne vode	M3	120.180	123.433	102,7
2	Količine grezničnega blata	M3	1.442	2.829	196,2
3	Število praznjenj greznic in MKČN	KOM	359	387	107,8

Količine grezničnega blata so presegla pričakovanja, saj gre za prva praznjenja greznic.

3.2 Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev – greznice in MKČN

Tabela 4: Predračunski in obračunski stroški – v letu 2017 v €

KTO	VRSTA ODHODKA	Plan 2017	Doseženo 2017	Indeks RE/PL
40	Osnovni in pom. material	250	696	278,4
402	Stroški energije	5.060	2.891	57,1
403	Nadomestni deli	1.000	468	46,8
40	Drugi material	400	915	228,8
410	Proizvodne storitve	29.264	27.602	94,3
411	Prevozne storitve	150	0	0,0
412	Storitve vzdrževanja	500	908	181,6
413	Najemnine	0	0	#DEL/O!
414	Nadom. str. delavcev	0	0	#DEL/O!
415	Plač. promet, zavarovanje	550	0	0,0
416	Intelektualne storitve	1.500	571	38,1
419	Druge storitve (mulji)	920	90	9,8
43	Amortizacija OS	2.750	12.175	442,7
47	Bruto bruto plače	7.361	8.539	116,0
47	Drugi stroški dela	1.200	2.035	169,6
480	Dajatve razne (vodno povr.)	0	0	#DEL/O!
48	Drugi stroški	0	0	#DEL/O!
700	Splošni str. uprave, nabave	5.094	4.480	87,9
74	Odhodki iz financiranja	0	0	*
75	Drugi odhodki	0	0	#DEL/O!
SKUPAJ ODHODKI		55.999	61.370	109,6

3.3 Pojasnila glede odmikov med cenami

Doseženi odhodki GJS storitev povezanih z greznicami in MKČN so bistveno presegle planirane. Predvsem proizvodne storitve, ki predstavljajo storitve sprejema blata, obdelave blata, prevoz preostanka osušenega blata na odlagališče CEROD in strošek samega odlaganja. Celotni stroški centralne čistilne naprave Metlika so razdeljeni:

- delež, ki bremeni dejavnost čiščenja odpadnih iz javnih kanalizacijskih sistemov (75%),
- delež, ki bremeni greznice in MKČN (25%).

Delitev je določena izkustveno glede na količine gošč ter obremenitvijo čistilne naprave s koncentriranimi odplakami iz greznic in MKČN.

Dejavnost pa je zahtevala tudi nabavo nove dodatne opreme za nemoteno izvajanje GJS. To pa je povečalo stroške amortizacije.

Dejanske količine odplak iz greznic in MKČN so presegle za 96% planirane količine. Vsa ta odstopanja so posledica uvajanja storitve.

3.4 Oblikovanje cen za leto 2017 v skladu z Uredbo

3.4.1 Omrežnina

Dejavnost GJS storitev povezanih z greznicami in MKČN nima v najemu infrastrukturnih objektov. Jih pa dejansko potrebuje in se poslužuje objektov in opreme centralne čistilne naprave Metlika. Tudi zadnja rekonstrukcija CČN Metlika je bila realizirana prav zaradi sprejema odplak in gošč iz greznic in MKČN.

Tabela 5: Odjemna mesta greznic in MKČN glede na dimenzijo vodomera v letu 2017

Dimenzija vodomera	Faktor	Planske količine 2017			Obračunske količine 2017			Indeks RE/PL
		Število	Ponderir. količina	Struktura	Število	Ponderir. količina	Struktura	
0 <DN≤ 20	1	12.800	12.800	99,3%	12.801	12.801	99,0%	100,0
20 <DN<40	3	5	15	0,1%	5	15	0,1%	100,0
40 ≤DN<50	10	8	80	0,6%	12	120	0,9%	150,0
SKUPAJ		12.813	12.895	100,0%	12.818	12.936	100,0%	100,3

Planske količine odjemnih mest, ki koristijo storitve povezane z greznicami in MKČN ustrezajo obračunskim količinam. Nove javne kanalizacije se v letu 2017 niso zgradile, novih objektov pa tudi praktično ni.

Tabela 6: Planirani in doseženi stroški omrežnine v letu 2017 v €

Kategorija	Planirano	Doseženo	Indeks RE/PL
Najem infrastrukture	18.110	17.200	95,0
Zavarovanje	1.154	1.130	97,9
Poračun za pretekla leta	0	0	#DEL/o!
SKUPAJ omrežnina	19.264	18.330	95,2
Ponderirana količina vodomera	12.896	12.936	100,3
Omrežnina za <DN≤20 brez DDV	1.4938	1.4170	94,9

V izračunih je upoštevan 25 %-ni delež greznic in MKČN v stroških centralne čistilne naprave Metlika. Obračunska najemnina in zavarovanje infrastrukture sta se nekoliko znižala, zato je nižja tudi obračunska cena omrežnine.

V letu 2017 je uporabnikom zaračunana omrežnina za DN ≤ 20 1,4938 €, kar je ustrezalo planirani omrežnini, je pa presegla obračunsko za 5,4%. Vrednost preveč obračunane omrežnine znaša 993 € in se poračuna pri ceni za leto 2018.

3.4.2 Cena storitev povezanih z greznicami in MKČN v letu 2017

Tabela 7: Izračun cene storitev v EUR/m³ za leto 2017

Kategorija	Planirane kategorije 2017	Obračunske kategorije 2017	Indeks RE/PL
Celotni stroški iz tabele 4	55.999	61.370	109,6
Povprečna potrebna posl.sredstva	27.500	69.787	253,8
Donos 3% na OS	825	2.094	253,8
Odhodki omrežnine	-19.264	-18.330	95,2
Poračun za pretekla leta	0	0	#DEL/o!
Odškodnine od zavarovalnic, ZZZV	0	0	#DEL/o!
Prihodki od storitev po naročilu	0	-4.518	#DEL/o!
SKUPAJ odhodki izvajanja GJS	37.560	40.616	108,1
Količine v m ³	120.180	123.433	102,7
Cena storitve v Eur/m³	0,3125	0,3290	105,3

V točki 3.3. so pojasnjena odstopanja od stroškov in cen v letu 2017. Uporabnikom je zaračunana cena 0,3125 €/m³ odpadne vode, kar pomeni, da je bilo uporabnikom v letu 2017 premalo zaračunano 2.037 €.

3.4.3 Vpliv cen na poslovi izid dejavnosti

Dejavnost odvajanja odpadnih vod je v letnem poročilu izkazala negativen posloven rezultat, ki je deloma tudi posledica cen.

Tabela 8: Vpliv cen na poslovni izid leta 2017 – storitve povezane z greznicami in MKČN

Kategorija	Dejanska količina	Obračunska cena	Zaračunana cena	Vpliv na izid
Omrežnina	12.936	1,4170	1,4938	993
Izvajanje storitev	123.433	0,3290	0,3125	-2.037
SKUPAJ				-1.043

Potrjena cena izvajanja storitve odvajanja odpadnih vod je bila prenizka že ob pripravi elaborata za leto 2017, vendar nova prodajna cena (na osnovi planske) ni bila uveljavljena.

3.5 Primerjava cen na primerljivih območjih

Ministrstvo za okolje in prostor je objavilo seznam primerljivih območij in cen storitev na teh primerljivih območjih. Za izračun povprečnih vrednosti in za oblikovanje primerljivih območij

je ministrstvo uporabilo podatke iz obstoječih operativnih programov in poročanja izvajalcev občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja v sistem IJSVO. Na razpolago so podatki za leto 2014, ki pa ne omogočajo kvalitetne primerjave cen za leto 2017.

Ministrstvo je oblikovalo skupine primerljivih območij in za posamezne skupine primerljivih območij izračunalo povprečno:

- potrjeno ceno,
- obračunsko ceno in
- zaračunano ceno.

Skupina primerljivih območij je oblikovana glede na:

- število prebivalcev občine,
- gostota prebivalcev v aglomeraciji (št. prebivalcev v aglomeracijah odvajanje/površina vseh aglomeracij odvajanje v občini),
- gostota prebivalcev (št. prebivalcev v občini / površina občine).

Najprej je MOP občine razdelil v 3 skupine glede na število prebivalcev v občini. Nato je vsak razred razdelil na podrazrede glede na povprečno gostoto prebivalcev v občini. Občine so glede na gostoto razvrstili na podlagi spremenljivk »gostota prebivalcev v aglomeraciji odvajanje in gostota prebivalcev«.

Na podlagi spremenljivk »gostota prebivalcev v aglomeraciji odvajanje in gostota prebivalcev« je bilo izračunano aritmetično povprečje gostot obeh spremenljivk. Nato je MOP določil razrede z enakimi širinami (6 preb. na ha). V razrede smo razvrstili občine glede na aritmetično povprečno gostoto.

Občina Metlika tako spada v največjo in geografsko raznoliko skupino ki zajema občine s:

- 3.501 do 15.000 prebivalcev,
- povprečno gostoto prebivalcev 5 do 10.

Primerjava cen še ni možna, ker je oblikovanje primerljivih območij metodološko še nedodelano. Po mnenju Zbornice komunalnega gospodarstva območja niso ustrezna primerjalna osnova za namen presoje upravičenosti cen.

4 OBLIKOVANJE CENE STORITEV GJS, POVEZANIH Z GREZNICAMI IN MKČN 2018

4.1 Predračunska količina opravljenih storitev za leto 2018

Tabela 9: Predračunske količine odpadne vode iz greznic in MKČN za leto 2018

Kategorija odjemnega mesta	EM	Obračunska količina 2017	Planska količina 2018	Indeks PL/RE
Količine odpadne vode	M3	123.433	115.000	93,2
Količine grezničnega blata	M3	2.829	2.630	93,0
Število praznjenj greznic in MKČN	KOM	387	360	93,0

Predvideno je, da se bo celotna količina odplak, gošč in blata iz greznic in MKČN odstranil v treh letih. Zato se za leto 2018 predvidi za praznjenje 1/3 greznic in MKČN. Vse količine se prilagodijo dejanskim količinam praznjenja v letu 2017.

4.2 Razdelitev splošnih stroškov za leto 2018 in 2017

Predračunski splošni stroški so odraz podatkov in predvidevanj koncem poslovnega leta za naslednje leto. V zadnjem tromesečju se velikokrat spremenijo prav ta razmerja, saj se pojavijo nove dodatne naloge na posameznih področjih, ki jih je potrebno dokončati v tekočem letu. V elaboratu bomo izhajali iz planiranih vrednosti, možni poračun pa bo opravljen v elaboratu za naslednje leto.

Tabela 10: Razdelitev splošnih stroškov za leto 2017 in plan 2018

Dejavnost	Obračunska vrednost 2017	Predračunska vrednost 2018	Indeks PL/RE
Pitna voda	95.154	93.936	98,7
Odvajanje odpadnih vod	42.266	43.019	101,8
Greznice in MKČN	4.480	9.000	200,9
Čiščenje odpadnih vod	44.125	47.738	108,2
Zbiranje odpadkov	62.522	62.000	99,2
Odstranjevanje odpadkov	38.669	32.674	84,5
Ostale dejavnosti	121.327	100.802	83,1
SKUPAJ	408.543	389.169	95,3

4.3 Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev–greznice in MKČN 2018

Tabela 11: Predračunski (2018) in obračunski stroški (2017) storitev GJS

KTO	VRSTA ODHODKA	Doseženo 2017	Planirano 2018	Indeks PL/RE
40	Osnovni in pom. material	696	700	100,6
402	Stroški energije	2.891	2.700	93,4
403	Nadomestni deli	468	500	106,8
40	Drugi material	915	500	54,6
410	Proizvodne storitve	27.602	29.000	105,1
411	Prevozne storitve	0	150	#DEL/O!
412	Storitve vzdrževanja	908	1.000	110,1
413	Najemnine	0	0	#DEL/O!
414	Nadom. str. delavcev	0	0	#DEL/O!
415	Plač. promet, zavarovanje	0	0	#DEL/O!
416	Intelektualne storitve	571	500	87,6
419	Druge storitve	90	100	111,1
43	Amortizacija OS	12.175	12.175	100,0
47	Bruto bruto plače	8.539	8.500	99,5
47	Drugi stroški dela	2.035	2.000	98,3
480	Dajatve razne (vodno povr.)	0	0	#DEL/O!
48	Drugi stroški	0	0	#DEL/O!
700	Splošni str. uprave, nabave	4.480	9.000	200,9
74	Odhodki iz financiranja	0	0	*
75	Drugi odhodki	0	0	#DEL/O!
SKUPAJ ODHODKI		61.370	66.825	108,9

4.4 Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev v letu 2018

Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev se na področju storitev GJS, povezanih z greznicami in MKČN, v letu 2018 ne bo spremenil.

Tabela 12: Poslovno potrebna sredstva za storitev povezano z greznicami in MKČN

Osnovno sredstvo	Nabavna vrednost
CISTERNA CREINA 4200 L ZA ČRPANJE GREZNIC-RDEČA	5.494
CISTERNA ZA ODPAD.VODE ATRIK FE, 6.000L (nadgradnja tovornega vozila)	19.700
CISTERNA CREINA ZA ODVOZ ODPLAK CVC4500 POCINKANA	8.105
TRAKTOR SAME DORADO 85KM,	36.488
SKUPAJ	69.787

4.5 Prihodki od opravljanja posebnih storitev

Tabela 13: Opravljanje posebnih storitev – praznjenja po naročilu

Kategorija odjemnega mesta	EM	Obračunska količina 2017	Planska količina 2018	Indeks PL/RE
Praznjenje greznic po naročilu	M3	344	350	101,7
Praznjenje greznic po naročilu	KOM	103	110	106,8
Praznjenje greznic po naročilu	€	3.942	4.200	106,5
Druge storitve z opremo GJS	€	576	600	104,2
SKUPAJ	€	4.518	4.800	106,2

4.6 Donos na vložena potrebna osnovna sredstva

Tabela 14: Donos na vložena potrebna osnovna sredstva za leto 2018

ZŠ	Kategorija	Obračunska vrednost 2017	Predračunska vrednost 2018	Indeks PL/RE
1	Vložena OS po nabavni vrednosti	69.787	69.787	100,0
2	DONOS 3% od vrednosti	2.094	2.094	100,0

Donos na vložena sredstva naj bi predstavljal minimalna sredstva za razvoj dejavnosti oz. hitrejšo in kvalitetnejšo obnovo opreme, uvajanje novih znanj in tehnologij.

4.7 Število zaposlenih na področju storitev povezanih z greznicami in MKČN

Za leto 2018 ni predvidena dodatna zaposlitev na področju odvajanja odpadnih vod in storitev povezanih z greznicami in MKČN. Povečano število ur KV delavca bo posledica nekoliko večjega obsega praznjenj. Podatki za leto 2017 izhajajo iz obračuna plač in evidentiranja ur po delovnih nalogih in dejavnostih.

Tabela 15: Planirano število zaposlenih – praznjenje greznic in MKČN

ZŠ	Kategorija	Obračunska	Predračunska	Indeks PL/RE
		količina 2017	količina 2018	
1	KV delavec	0,48	0,50	104,2
2	Delovodja	0,02	0,02	100,0
3	Tehnolog	0,02	0,02	100,0
4	SKUPAJ	0,52	0,54	103,8

4.8 Najemnina za infrastrukturo

Dejavnost ne bo imela v direktno v najemu nobenih sredstev infrastrukture. V uporabi bo le infrastruktura centralne čistilne naprave Metlika in sicer v planiranem deležu 25% od celotne najemnine. Enako velja tudi za druge obratovalne stroške CČN Metlika.

4.9 Stopnja izkoriščenosti

Za gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja odpadnih vod se za leto 2017 upošteva 100%-na izkoriščenost infrastrukture. Celotne kapacitete pa so namenjene odvajanju odpadnih komunalnih in meteornih vod. V bodočnosti ni za pričakovati bistvene rasti odvajanja komunalne odpadne vode, zato je enakomerna časovna metoda amortizacije oziroma enakomerna stopnja izkoriščenosti tudi najbolj primerna. Ista stopnja izkoriščenosti se zato uporablja tudi za dejavnost praznjenja gošč in blata iz greznic in MKČN.

5 IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE ZA LETO 2018

5.1 Planirane količine odjemnih mest – greznice in MKČN

Tabela 16: Odjemna mesta greznic in MKČN glede na dimenzijo vodomera

Dimenzija vodomera	Faktor	OBRAČUNSKE KOLIČINE 2017			PLANSKE KOLIČINE 2018			INDEKS PL/RE
		Število	Ponderir. količina	Struktura	Število	Ponderir. količina	Struktura	
0 <DN≤ 20	1	12.801	12.801	98,9%	12.805	12.805	99,0%	100,0
20 <DN<40	3	5	15	0,1%	5	15	0,1%	100,0
40 ≤DN<50	10	12	120	0,9%	12	120	0,9%	100,0
SKUPAJ		12.818	12.936	100,0%	12.822	12.940	100,0%	100,0

V letu 2018 ni za pričakovati povečanja števila greznic, mogoče le nekaj novih hišnih čistilnih naprav. Kanalizacija Grabovec pa bo aktivirana predvidoma v letu 2019.

5.2 Predračunska cena omrežnine za leto 2018 – greznice in MKČN

Najemnina CČN Metlika se bo v letu 2018 zmanjšala zaradi amortiziranosti sredstev. Greznice in MKČN naj bi bremenilo 25% odhodkov CČN Metlika.

Tabela 17: Doseženi stroški omrežnine v letu 2017 in planirani stroški za 2018 v €

Kategorija	Doseženo 2017	Planirano 2018	Indeks PL/RE
Najem infrastrukture (25% CČN Metlika)	17.200	14.900	86,6
Zavarovanje	1.130	1.130	100,0
Poračun za pretekla leta	0	993	#DEL/o!
SKUPAJ omrežnina	18.330	17.023	92,9
Ponderirana količina vodomerov	12.936	12.940	100,0
Omrežnina za <DN≤20 brez DDV	1.4170	1.3155	92,8

Potrebno je upoštevati še 9,5 %-ni davek na dodano vrednost. Večina greznic pa bo upravičena tudi do subvencije omrežnine v višini 20% s strani Občine Metlika.

Veljavna fakturna cena omrežnine za DN <20 je na dan sestave elaborata 1,4938 €.

5.3 Predračunska cena storitve povezane z greznicami in MKČN za leto 2018

Tabela 18: Predračunska cena izvajanja storitve v €/m³ za leto 2018

Kategorija	Obračunske kategorije 2017	Planske kategorije 2018	Indeks PL/RE
Celotni stroški iz tabele 11	61.370	66.825	108,9
Povprečna potrebna posl.sredstva	69.787	69.787	100,0
Donos 3% na OS	2.094	2.094	100,0
Odhodki omrežnine	-18.330	-16.030	87,5
Poračun za pretekla leta	0	-2.037	#DEL/o!
Odškodnine od zavarovalnic, ZZZV	0	0	#DEL/o!
Prihodki od storitev po naročilu	-4.518	-4.720	104,5
SKUPAJ odhodki izvajanja GJS	40.616	46.132	113,6
Količine v m3	123.433	123.433	100,0
Cena storitve v Eur/m3	0,3290	0,3737	113,6

Za vse cene je potrebno upoštevati še 9,5 %-ni davek na dodano vrednost. Veljavna fakturna cena storitve povezane z greznicami in MKČN znaša na dan sestave elaborata 0,3125 €/m³.

5.4 Primerjava cen v belokranjskih občinah

Tabela 19: Primerjava cen brez DDV v belokranjskih občinah 31.05.2018 - greznice in MKČN

ZŠ	Kategorija	Veljavna cena Črnomelj	Veljavna cena Semič	Veljavna cena Metlika	Predlog cene 2018 Metlika
1	Omrežnina DN 20 v € brez DDV	2,5700	1,8720	1,4938	1,3155
2	Subvencija v %	25	35	20	20
3	Izvajanje storitev €/m3 brez DDV	0,3078	0,3078	0,3125	0,3737
4	Omrežnina-subvencija+DDV	2,11	1,33	1,31	1,15
5	Položnica za gospodinjstvo 10 m3 z DI	5,48	4,70	4,73	5,24

5.5 Vpliv povečanja cen na vrednost mesečnega računa za komunalne storitve

Tabela 20: Vpliv predlaganih cen na povečane mesečne stroške gospodinjstev iz naslova čiščenja gošč iz greznic in MKČN

ZŠ	Kategorija kupca	Vrednost računa po veljavnih cenah z DDV	Vrednost računa po predlaganih cenah z DDV	Povečanje v € z DDV
1	Objekti brez porabe in brez subvencije	1,64	1,44	-0,20
2	1 oseba, 3 m ³ pobe vode	2,34	2,38	0,04
3	4 osebe, 10 m ³ porabljene vode	4,73	5,24	0,51
4	8 oseb, 18 m ³ porabljene vode	7,47	8,52	1,05

Povprečno gospodinjstvo bi sprememba cen mesečno obremenila za 0,51 €. Za objekte brez stanovalcev in porabe pa bi se storitev celo pocenila za 0,20 € mesečno.

5.6 Predlog cene praznjenja greznice in MKČN po naročilu

Komunala Metlika d.o.o. storitev praznjenja greznic in MKČN po naročilu zaračunava ob praznjenju. Uporabniki storitev naročijo in strošek storitve poravnajo v enkratnem znesku po opravljeni storitvi v skladu s cenikom izvajalca. Obračun temelji na količini porabljenega časa za črpanje in prevoz grezničnih odplak in blata na centralno čistilno napravo Metlika ter prevzetih količin.

Tabela 21: Predlog cen praznjenja greznic in MKČN po naročilu

ZŠ	Kategorija	EM	Cena	Cena z DDV
1	Praznjenje s traktorjem in cisterno	ura	45,00	54,90
2	Praznjenje s tovornim vozilom in nadgradnjo	m ³	60,00	73,20
3	Čiščenje gošče na vsaj 3 mesece	m ³	0,63	0,69
4	Čiščenje gošče na vsaj 12 mesecev	m ³	1,89	2,07
5	Čiščenje gošče na daljša obdobja	m ³	6,30	6,90

Tabela 22: Strošek enkratnega (1ura) praznjenja 5 m³ gošče glede na pogostost

ZŠ	Kategorija	PROSTI KUPCI		VKLJUČENI V SISTEM	
		Traktor	Tovorno vozilo	Traktor	Tovorno vozilo
1	Čiščenje gošče na vsaj 3 mesece	58,35	76,65	29,18	38,33
2	Čiščenje gošče na vsaj 12 mesecev	65,25	83,55	32,63	41,78
3	Čiščenje gošče na daljša obdobja	89,40	107,70	44,70	53,85

Uporabniki, ki so vključeni v sistem rednega praznjenja greznic in MKČN po programu GJS, bi bili deležni 50% popusta pri plačevanju dodatnih storitev praznjenja.